

Előszó

A Vajdasági Magyar Tudományos Társaság hagyományos, a Magyar Tudomány Ünnepeinek szentelt tanácskozását 2018-ban november 10-én 10 órai kezdettel tartotta meg a Tartományi Képviselőház Kistermében. A tanácskozás kerettémája az *Éghajlatváltozás és biztonság* volt. A tudományos konferencián előadásaiikkal délvidéki és magyarországi, a társadalom- és természettudományok terén tevékeny kiemelkedő szenior és junior kutatók vettek részt. A tanácskozást felszólalásukkal, köszöntésükkel megtisztelték Dr. Bóka János (az Európai Unió és Nemzetközi Igazságügyi Együttműködésért felelős Államtitkár, Igazságügyi Minisztérium, Budapest), Prof. Dr. Ljubica Rakić, (titkárhelyettes, Vajdaság Autonóm Tartomány Kormánya, Tartományi Felsőoktatási és Tudományos Kutatási Titkárság), valamint Korponai Livia (segédtitkár, Vajdaság Autonóm Tartomány Kormánya, Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság).

E kötetünk tartalmazza a tanácskozási rend szerinti sorrendtartásban az előadók referátumait. Tanácskozásunkat és kötetünket, bevett szokás szerint, a kerettémához illeszkedő két kiemelt előadás vezeti be, egyik a társadalom- (Prof. Dr. Bándi Gyula, DSC, Budapest), a másik természettudomány (Prof. Dr. Kasztori Rudolf akadémikus, Újvidék) oldaláról. A tanácskozás, habár két szekcióban (társadalom- és természet- valamint műszaki tudományok) valósult meg, gyakorlatilag plenáris jellegű maradt. A bevezető tanulmányok rámutatnak arra, hogy klímaváltozás és következményeinek enyhítésére való törekvés a jelen és a jövő nemzedékek biztonságát szolgálják.

Közös nevezője e tanácskozásnak, az a megállapítás, hogy a folyamatban levő klímaváltozás, *globális* jelleget öltött, de megjelenési formáiban lokális. Hatást gyakorol az emberi környezetre, a társadalomra, a gazdaságra, a biztonságra. Ezért a klímaváltozás komoly kihívást jelent. Ösztönzi a fenntartható, környezetkímélő ipari és mezőgazdasági termelést. Kifejezésre jutnak azok a technológiák, amelyek különösen a széndioxid kibocsátásokat és ezáltal az üvegházhatás, azaz az éghajlati felmelegedés enyhítését veszik célba. Ilyen törekvések fokozatosan érvényesülnek a gépjármű közlekedés (pl. elektromos meghajtású közlekedési gépjárművek), a megújuló energiatermelés (pl. szélenergia, napenergia) tekintetében. Az átállás azonban korántsem egyszerű, hiszen

gazdaságilag feltételezett. Az összehangolt *lokális* cselekvés, azonban sok területen, akár környezetóvás útján, hozzájárulhat a klímaváltozás okozta következmények enyhítéséhez. Megállapítást nyert, hogy a klímaváltozás ösztönzi az országos, lokális, regionális szabályozást és alkalmazást.

Szalma József

Újvidéken, 2020. március 14-én